

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 2. září 2024

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

SÍLA UČENÝCH DEBAT A KOŘENY SOUČASNÉ VĚDY: NOVÁ ZJIŠTĚNÍ O ŠÍŘENÍ ZNALOSTÍ VE STŘEDOVĚKU PŘIBLIŽÍ MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ

Jakou roli ve výkladu Aristotelova učení o přírodní filozofii sehrál anonymní učenec z Amiens? Jak se s otázkou, zda je lepší zemřít než spáchat něco hanebného, vypořádali angličtí a jak francouzští univerzitní profesori? Jak vypadala buddhistická scholastika? A jak ji vypilovali Tibeťané do podoby praktických metod učené argumentace, které sloužily vzdělávacím cílům? Badatelé odkrývají nejen nové prameny a postupy sdílení vědomostí, ale i postavy, které zřejmě sehrály v učeneckých debatách středověku svébytnou roli. Novinky v oboru představí mezinárodní konference *Debatní komunity a kolektivní intelektuální praxe ve filozofickém myšlení středověku*, kterou bude hostit Filosofický ústav Akademie věd ČR ve dnech 4.–6. září v Praze.

Přestože historie středověké filozofie dává obvykle vyniknout mimořádným jednotlivcům učeneckého světa, hlubší zkoumání vykresluje spletité vrstvy kolektivní spolupráce, bez nichž by rozvoj a šíření znalostí ve středověku (a ostatně ani dnes) nemohly obstát. Cílem setkání je rozkrýt a prozkoumat různé aspekty kolektivního intelektuálního úsilí nejen v univerzitním prostředí latinské Evropy, ale i v učených komunitách některých dalších jazykových kultur. Konference tak chce poodhalit kořeny současné vědy. Jde o výroční mezinárodní akci Mezinárodní společnosti pro studium středověké filozofie (*Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale*) sdružující více než tisíc odborníků v oblasti středověké filozofie. Zúčastní se jí badatelé nejen z Evropy, ale také například z Japonska či USA.

Příspěvky k výzkumu šíření znalostí ve středověku jsou na konferenci členěny do několika sekcí. Témata se zabývají tím, jak učenecké komunity fungovaly, věnují se historickým analýzám kolektivních praktik a sdílení textů, nebo zjišťují, jak probíhalo společné konstruování argumentačních postupů a budování teorií. V hledáčku badatelského zájmu je i kolektivní využívání textů, překladů a komentářů ve vědeckých komunitách a objasnění jejich role v utváření středověkých intelektuálních rozprav.

Setkání organizované s finanční podporou Evropské výzkumné rady je významnou součástí projektu ACADEMIA, který vede Ota Pavlíček a jeho badatelská skupina TRIPTIC-EU při Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení Filosofického ústavu AV ČR.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Jana Říhová
Filosofický ústav AV ČR
rihova@flu.cas.cz
+420 725 761 147

Konference se uskuteční v hybridním formátu v anglickém a francouzském jazyce.

- [PROGRAM](#)
- [KONFERENČNÍ BOOKLET](#)

O projektu ERC ACADEMIA

Projekt Academia se zaměřuje na kolektivní debaty „de quolibet“ - „o čemkoli“ na fakultách svobodných umění ve středověku. Zkoumá povahu spolupráce v rámci intelektuálních aktivit v tomto historickém období a zpochybňuje běžné vnímání učenců jako osamělých postav. Místo toho se snaží rozkrýt složité vrstvy kolektivní práce, které podmiňovaly individuální učenecské příspěvky zejména v prostředí univerzit po celé Evropě. Zároveň odhaluje kořeny moderní vědecké práce, neboť debaty „de quolibet“ představují předchůdkyně současných vědeckých konferencí. Program mezinárodního kolokvia s tématem úzce souvisí.